

Huiszoeking

Inspectieonderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving naar het verrichten van huiszoekingen

Huiszoeking

Inspectieonderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving naar het verrichten van huiszoeking

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport '*Huiszoeking*', waarin de Raad onderzoekt in welke mate huiszoekingen in Curaçao voldoende garanties bieden om de rechten van de betrokkenen te beschermen en de rechtmatigheid van de procedure te waarborgen. De Raad beoordeelt onder meer in hoeverre de huiszoekingen worden uitgevoerd volgens de geldende (wettelijke) regels en procedures.

Huiszoeking is een dwangmiddel dat inbreuk maakt op het (grond)recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Daarom is het bij het uitvoeren van een huiszoeking van belang dat de justitiële autoriteiten strikt handelen volgens de vastgestelde regels en normen die gelden in een democratische rechtsstaat, om deze inbreuk zo beperkt mogelijk te houden.

Uit het onderzoek concludeert de Raad dat huiszoekingen conform vigerende wet- en regelgeving worden uitgevoerd. Dit blijkt onder meer uit het feit dat er altijd een rechter-commissaris, een officier van justitie of een hulpofficier van justitie betrokken is bij het proces voorafgaand aan de huiszoeking en ook aanwezig is tijdens de huiszoeking, om de rechtmatigheid ervan te waarborgen.

De Raad spreekt zijn dank uit naar de personen die een bijdrage hebben geleverd aan de realisatie van dit inspectieonderzoek.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

mr. M.I. Koelewijn, voorzitter

mr. E.R.A. Morillo

mr. M.R. Clarinda

Colofon

Uitgever: Raad voor de Rechtshandhaving

Jaar: 2025

Maand: juli

Plaats: Willemstad, Curaçao

Vindplaats Internet: www.raadrh.com

Inhoudsopgave

AFKORTINGENLIJST.....	5
SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN.....	6
1. INLEIDING.....	8
1.1. AANLEIDING.....	8
1.2. DOELSTELLING.....	8
1.3. CENTRALE VRAAG.....	8
1.4. AFBAKENING VAN HET ONDERZOEK.....	9
1.5. TOETSINGSKADER.....	9
1.6. ONDERZOEKSAANPAK.....	9
1.7. LEESWIJZER.....	10
2. JURIDISCHE GRONDSLAGEN.....	11
2.1. BINNENTREDEN IN WONINGEN.....	11
2.2. INBESLAGNEMING.....	12
3. BEVINDINGEN.....	14
3.1. VOORBEREIDING.....	14
3.1.1. Aanleiding en aanvraag huiszoeking.....	14
3.1.2. Informatie vergaring en risicoanalyse.....	15
3.1.3. Plan van aanpak (draaiboek en taakverdeling).....	15
3.2. UITVOERING.....	16
3.2.1. (Wettelijke) regels en procedures.....	16
3.2.2. Ondersteuning.....	18
3.3. AFHANDELING.....	19
3.3.1. Schriftelijk verslag (artikel 163 WvSv).....	20
3.3.2. Inventarisatie en documentatie inbeslaggenomen voorwerpen.....	20
3.3.3. Schade.....	21
3.3.4. Debriefing.....	21
4. ANALYSE EN BEANTWOORDING DEELVRAGEN EN ONDERZOEKSVRAAG.....	22
4.1. ANALYSE.....	22
4.1.1. Voorbereiding.....	22
4.1.2. Uitvoering.....	22
4.1.3. Afhandeling.....	23
4.2. BEANTWOORDING DEELVRAGEN EN ONDERZOEKSVRAAG.....	24
4.2.1. Deelvragen.....	24
4.2.2. Centrale vraag.....	24
5. AANBEVELING.....	25

Afkortingenlijst

Hof	Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba
KPC	Korps Politie Curaçao
LrC	Landsrecherche Curaçao
OvJ	officier van justitie
RC	rechter-commissaris
RST	Recherche samenwerkingsteam
TADO	Taak accenthouders doorzoeken
WvSv	Wetboek van Strafvordering

Samenvatting en aanbevelingen

Met een onderzoek naar huiszoeking, stelt de Raad vast in hoeverre huiszoekingen plaatsvinden in overeenstemming met de geldende regels en normen.

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

In welke mate bieden huiszoekingen voldoende garanties om de rechten van betrokkenen te beschermen en de rechtmatigheid van de procedure te waarborgen?

Ter beantwoording van de centrale vraag zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. *In hoeverre gaat er een gedegen voorbereiding vooraf aan een huiszoeking?*
2. *In hoeverre wordt huiszoeking uitgevoerd volgens de (wettelijke) regels en procedures?*
3. *Vindt de afhandeling van huiszoeking plaats conform vigerende regels?*

Het onderzoek is gestructureerd volgens de drie fasen van een huiszoeking: voorbereiding, uitvoering en afhandeling.

▪ *Vorbereiding*

Medewerkers van de onderzoeksteams van de verschillende opsporingsinstanties maken onder leiding van een hulpofficier van justitie of een teamleider een plan van aanpak op, bestaande uit een draaiboek en een taakverdeling.

▪ *Uitvoering*

Geplande huiszoekingen op grond van het Wetboek van Strafvordering (WvSv) vinden plaats onder leiding van de rechter-commissaris (RC) en zoveel mogelijk in tegenwoordigheid van de officier van justitie (OvJ). Deze functionarissen monitoren en zorgen ervoor dat de wettelijke procedures worden nageleefd.

Bij spoedhuiszoekingen kan de komst van de RC niet worden afgewacht. In een dergelijk geval geeft de RC telefonisch, op vordering van de OvJ toestemming voor het verrichten van de huiszoeking buiten zijn aanwezigheid. In geval van een ongeplande huiszoeking op grond van de Opiumlandsverordening of de Vuurwapenverordening is er altijd een OvJ dan wel hulpOvJ aanwezig, om de rechtmatigheid van de huiszoeking te waarborgen.

Uit het onderzoek blijkt dat justitie de gelegenheid geeft aan bewoners om bijstand te krijgen van een raadsman tijdens de huiszoeking (conform artikel 126, derde lid WvSv). Deze mogelijkheid wordt uitdrukkelijk aan de bewoner vermeld bij het binnentreden. De raadsman heeft dan de mogelijkheid om kennis te nemen of alles volgens de wet verloopt.

Het KPC wordt bij grote onderzoeken onder meer ondersteund met expertise door het zogenoemde Advanced of Intermediair Search Team van de Koninklijke Marine (Defensie) en een team 'Taak

accenthouders doorzoeken' (TADO). Dit team valt onder het RST en bestaat uit specialistische zoekers die daartoe een opleiding gevolgd en zijn uitgerust met speciale apparatuur.

▪ *Afhandeling*

Uit het onderzoek blijkt dat de notulist of de griffier binnen tweemaal vierentwintig uren na afloop van de huiszoeking een verslag opstelt waarvan een afschrift en 'lijst van inbeslaggenomen voorwerpen' aan de bewoner wordt uitgereikt (artikel 163, derde lid WvSv).

Alle betrokkenen houden bij het binnentreden rekening met het proportionaliteitsbeginsel als schade moet worden aangericht.

Analyse en conclusie

De Raad is van oordeel dat de opsporingsorganisaties voldoen aan de vereisten om de grondslag voor het verrichten van huiszoeking vast te leggen, omdat onder meer een *proces-verbaal aanvraag huiszoeking* wordt opgesteld om het verrichten van huiszoeking aan de RC te vorderen.

Ook is de Raad van oordeel dat de wettelijke regels in acht worden genomen bij het verrichten van huiszoeken. Immers wordt, onder meer, de huiszoeking verricht onder leiding van een RC in aanwezigheid van een OvJ. De Raad is van oordeel dat, om te functioneren als een volwaardig en professioneel politiekorps, medewerkers van de lokale korpsen in de gelegenheid moeten worden gesteld om cursussen te volgen waarmee zij hun zoekingsvaardigheden kunnen aanleren en onderhouden.

De Raad vindt het positief dat uit het onderzoek is komen vast te staan dat alle opsporingsinstanties hetgeen tijdens de huiszoeking is gebeurd, vastleggen in een proces-verbaal 'verslag van de huiszoeking'.

De al dan niet geplande huiszoeken vinden conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving plaats.

Aanbeveling aan de Minister van Justitie

Met betrekking tot het Korps Politie Curaçao en de Landsrecherche Curaçao:

Draag zorg voor het aanbieden van cursussen en bijscholing aan de medewerkers van de lokale korpsen zodat zij op professionele manier kunnen blijven zoeken.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) is belast met de algemene inspectie van de verschillende organisaties die deel uitmaken van de justitiële keten in Curaçao, Sint Maarten en op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De inspecties hebben betrekking op de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitoefening en het beheer. De Raad heeft in zijn jaarplan voor 2023 opgenomen om een inspectie-onderzoek te verrichten over huiszoeking.

De Staatsregeling biedt bescherming tegen inbreuk op het woongenot en bepaalt dat binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner alleen geoorloofd is in de gevallen die bij of krachtens landsverordening zijn bepaald, door hen die daartoe bij of krachtens landsverordening zijn aangewezen (artikel 14 Staatsregeling).

De nadere uitwerking hiervan is te vinden in onder andere het Wetboek van Strafvordering (WvSv) (artikelen 155 t/m 164). In het geval dat er sprake is van schending van wezenlijke normen voor de procesvoering, kan de rechter in zijn eindvonnis de straf verlagen, de resultaten van het onderzoek uitsluiten voor het bewijs voor het strafbare feit of het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk verklaren. Voorts kan de uitvoering van een huiszoeking risico's op integriteitsschending met zich meebrengen, bijvoorbeeld door verduistering van in beslag genomen voorwerpen.

Het is daarom essentieel om te onderzoeken in hoeverre de geldende regels en best practices in de praktijk worden toegepast om de rechtmatigheid te waarborgen.

1.2. Doelstelling

Met een onderzoek naar huiszoeking, stelt de Raad vast in hoeverre huiszoekingen plaatsvinden in overeenstemming met de geldende regels en normen. De Raad zal eventuele knelpunten en tekortkomingen die in het onderzoek naar voren komen aankaarten en aanbevelingen aandragen. Het uiteindelijke doel is om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de procedures met betrekking tot het verrichten van huiszoekingen.

1.3. Centrale vraag

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

In welke mate bieden huiszoekingen voldoende garanties om de rechten van betrokkenen te beschermen en de rechtmatigheid van de procedure te waarborgen?

Ter beantwoording van de centrale vraag zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. *In hoeverre gaat er een gedegen voorbereiding vooraf aan een huiszoeking? (paragraaf 3.1)*
2. *In hoeverre wordt huiszoeking uitgevoerd volgens de (wettelijke) regels en procedures? (paragraaf 3.2)*
3. *Vindt de afhandeling van huiszoeking plaats conform vigerende regels? (paragraaf 3.3)*

1.4. Afbakening van het onderzoek

Dit onderzoek heeft betrekking op de periode van 2018 tot en met 2024. De Raad neemt bij dit onderzoek het betreden van plaatsen onder de loep. Immers volgens het WvSv (artikel 1), wordt onder huiszoeking het volgende verstaan:

“het gericht en stelselmatig onderzoeken van een plaats als bedoeld in de artikelen 2:65 en 2:67 van het Wetboek van Strafrecht (zijnde: een woning, een besloten lokaal of op een besloten erf, of een voor een openbare dienst bestemd lokaal) op de aanwezigheid van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen.”

Bij het verrichten van huiszoeken zijn verschillende autoriteiten en opsporingsorganisaties direct betrokken. Het gaat om het Openbaar Ministerie (OM), de Landsrecherche Curaçao (LrC), het Korps Politie Curaçao (KPC) en het Recherche samenwerkingsteam (RST). Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Hof) speelt hierin ook een cruciale rol. Echter, valt deze organisatie niet onder de bevoegdheidssfeer van de Raad. Desondanks, om het beeld over de kwaliteit en effectiviteit van de taakuitvoering te complementeren interviewt de Raad een rechter-commissaris (RC). De Raad treedt echter niet in de beoordeling van procedures bij het Hof.

1.5. Toetsingskader

Voor de beantwoording van de geformuleerde deelvragen is een toetsingskader opgesteld met behulp van de onderstaande bronnen:

Wet- en regelgeving:

- Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (artikel 8).
- Staatregeling van Curaçao (artikel 14).
- Wetboek van Strafvordering van Curaçao (artikelen 122, 125, 136, 137, 138, 139, 155 t/m 166, 177c+d en 562).
- Wetboek van Strafrecht van Curaçao (artikelen 2:65 en 2:67)
- Vuurwapenverordening A°2024, N°64 (GT) (artikel 13).
- Opiumlandsverordening PB 2024, no. 74 (artikel 9a)

Onderzoeksrapporten:

- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving ‘Opsporingsproces op Curaçao’ (2012).
- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving ‘Afpakteam Curaçao’ (2017).

1.6. Onderzoeksaanpak

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van literatuuronderzoek. Verder zijn de relevante (keten)partners geïnterviewd.

Het onderzoek is volgens onderstaande fasen uitgevoerd:

- 1) Oriëntatiefase:
Globale verdieping in de onderwerpen voor het bepalen van de insteek van het onderzoek en het schrijven van een plan van aanpak.
- 2) Deskresearch:

Literatuuronderzoek, uitwerking van het theoretisch/juridisch kader en voorbereiding van de interviews.

3) Dataverzameling:

Uitvoeren van interviews.

4) Analyse en rapportage:

Aan de hand van de hoofd- en deelvragen analyseren van de verzamelde informatie en opstellen van het concept inspectierapport.

5) Wederhoor en vaststelling:

De geïnterviewde personen en de minister van Justitie zijn in de gelegenheid gesteld om te reageren op de conceptrapportage. De opmerkingen zijn verwerkt in het rapport voor zover daar aanleiding toe was. Dit rapport is daarna ter vaststelling aan de raadsleden aangeboden.

1.7. Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk worden in het tweede hoofdstuk de juridische grondslagen gegeven. In hoofdstuk drie komen de normen en de onderzoeksbevindingen aan de orde. De analyse van de bevindingen en de beantwoording van de onderzoeksvragen worden in het vierde hoofdstuk weergegeven. Hoofdstuk vijf bevat de aanbeveling aan de minister van Justitie.

2. Juridische grondslagen

Een huiszoeking wordt uitgevoerd door opsporingsambtenaren, waarbij zij de bevoegdheid hebben om een plaats te betreden en te doorzoeken op zoek naar bewijsmateriaal voor een strafbaar feit. De huiszoeking kan zich, indien dat voor het onderzoek strikt noodzakelijk is, uitstrekken tot de inbeslagneming van alle daarvoor vatbare voorwerpen (artikel 139, eerste lid WvSv).

Het WvSv bepaalt dat de officier van justitie (OvJ), bij ontdekking op heterdaad of bij een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, huiszoeking kan doen ter inbeslagneming indien sprake is van dringende noodzaak en het optreden van de RC niet kan worden afgewacht. In dat geval kan hij de daarvoor vatbare voorwerpen in beslag nemen. De hulpOvJ heeft dezelfde bevoegdheid wanneer het optreden van de OvJ niet kan worden afgewacht (artikel 122 WvSv).

Voorts bepaalt het WvSv dat de RC na een met redenen omklede vordering van de OvJ bevoegd is huiszoeking ter inbeslagneming te doen. De RC kan daarbij de te onderzoeken plaatsen betreden (artikel 137 WvSv). De huiszoeking geschiedt, zoveel mogelijk, door of onder leiding van de RC (artikel 138, eerste lid WvSv) in tegenwoordigheid van de OvJ.

2.1. Binnentreden in woningen

Wetboek van Strafvordering

Het binnentreden in een woning zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner kan niet zomaar. Iedereen heeft immers recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer (artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en artikel 14 Staatsregeling). De woning behoort tot de persoonlijke levenssfeer. Er moet aan extra waarborgen worden voldaan om een woning te kunnen binnentreden.

Het binnentreden in een plaats, zonder toestemming van de burger is een dwangmiddel. Het leidt immers tot een inbreuk op een grondrecht, in het bijzonder het recht op vrijheid.¹

Alleen als de burger de opsporingsambtenaar vrijwillig binnenlaat hoeft de opsporingsambtenaar geen gebruik te maken van zijn bevoegdheid tot binnentreden (artikelen 155 t/m 164 WvSv).

Voor het binnentreden in een woning zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner is een bijzondere schriftelijke machtiging vereist. De rechter of de RC is vrijgesteld van het vereiste van bijzondere schriftelijke machtiging. De rechter of de RC is immers bevoegd tot binnentreden zonder toestemming van de bewoner (artikel 155, eerste lid WvSv)

Een machtiging als bedoeld in artikel 155, eerste lid WvSv, is voor de OvJ of de hulpOvJ met het oog op huiszoeking niet vereist in de gevallen waarin met het binnentreden niet kan worden gewacht, totdat hij over een machtiging beschikt (artikel 155, vierde lid WvSv).

Tot het geven van een bijzondere schriftelijke machtiging zijn alleen bevoegd, de procureur-generaal, de OvJ en de hulpOvJ (artikel 156, eerste lid WvSv).

¹ A.D. Marchena-Slot, P.A.M. Mevis, J.M. Reijntjes en C. Reijntjes-Wendenburg, *Antilliaanse strafrechtspleging: een inleiding*, Den Haag: Boom juridisch 2016, p.123 en verder.

De machtiging kan uitsluitend worden gegeven aan degenen, die bij of krachtens het WvSv bevoegd zijn verklaard zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden (artikel 156, tweede lid WvSv). Dit zijn zoals hierboven reeds vermeld, de rechter of de RC.

De machtiging omschrijft het doel van het binnentreden en zoveel mogelijk de grond van de verdenking (artikel 158, eerste lid WvSv).

Degene die in een woning binnentreedt, is verplicht zich voorafgaand tegenover de bewoner te legitimeren en mededeling te doen van het doel van het binnentreden (artikel 162, eerste lid WvSv), tenzij naleving van die verplichtingen naar redelijke verwachting ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van personen of goederen, feitelijk onmogelijk is dan wel naar redelijke verwachting de strafvordering schaaft ten aanzien van misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan (artikel 162, tweede lid WvSv).

Opiumlandsverordening en Vuurwapenverordening

De ambtenaren (artikel 184 WvSv) belast met het toezicht op de naleving van het bij en krachtens de Opiumlandsverordening en de Vuurwapenverordening bepaalde hebben altijd toegang tot alle plaatsen waar, naar zij redelijkerwijze kunnen vermoeden middelen of bereidingen als bedoeld in de artikelen 3, 3a en 4 van de Opiumlandsverordening of vuurwapens en munitie aanwezig zijn en kunnen op die plaatsen huiszoeking doen.

Als die plaats een woning is, of als die plaats tevens een woning is, of als die plaats alleen door een woning toegankelijk is, dan kunnen die ambtenaren deze plaats niet zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner binnentreden. Voor het betreden daarvan is een algemene of bijzondere last van de OvJ of een bijzondere schriftelijke last van de hulpOvJ nodig (artikel 9a, tweede lid Opiumlandsverordening en artikel 13, derde lid Vuurwapenverordening).

2.2. Inbeslagneming

Een doel van het verrichten van een huiszoeking is het betreden en het doorzoeken van plaatsen op zoek naar bewijsmateriaal gerelateerd aan een (vermoedelijk) gepleegd strafbaar feit. Vatbaar voor inbeslagneming zijn alle voorwerpen en vorderingen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen, of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen (artikel 119, eerste lid WvSv), zoals wapens, drugs, gestolen goederen of andere bewijsstukken.

Als het nodig is kunnen de opsporingsambtenaren daartoe, in geval van ontdekking op heterdaad, elke plaats betreden (artikel 121, eerste lid WvSv). In dat geval zijn de wettelijke bepalingen die gelden bij het binnentreden in woningen (zie paragraaf 2.2) van toepassing.

De RC is bevoegd tot inbeslagneming van alle daarvoor vatbare voorwerpen (artikel 130, eerste lid WvSv).

In geval van ontdekking op heterdaad of van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten kan de OvJ bij dringende noodzakelijkheid en als het optreden van de RC niet kan worden afgewacht huiszoeking doen en de daarvoor vatbare voorwerpen in beslag nemen (artikel 122, eerste lid aanhef en onder a WvSv). Als het optreden van de OvJ niet kan worden afgewacht komt de bevoegdheid toe aan de hulpOvJ. De hulpOvJ is dan verplicht de OvJ onverwijld in kennis te stellen van de ondernomen handeling (artikel 122, tweede lid WvSv).

In beide gevallen is de OvJ of de hulpOvJ bevoegd, met inachtneming van de wettelijke bepalingen die gelden bij het binnentreden van woningen, elke plaats te betreden (artikel 122, derde lid WvSv).

Tenzij het belang van het onderzoek dit dringend vordert, wordt niet tot inbeslagneming in een woning overgegaan, voordat de bewoner of een van zijn aanwezige huisgenoten onder meer is gevraagd de voorwerpen vrijwillig af te geven ter inbeslagneming (artikel 126 WvSv).

3. Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van het onderzoek naar huiszoekingen gepresenteerd. Het onderzoek is gestructureerd volgens de drie fasen van een huiszoeking: voorbereiding, uitvoering en afhandeling. Voor elke fase worden eerst de geldende normen vermeld, gevolgd door de bevindingen die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen.

3.1. Voorbereiding

De opsporingsambtenaren moeten zich voorbereiden om huiszoeking effectief en efficiënt uit te voeren door de volgende procedures in acht te nemen:

- het vastleggen van de grondslag (aanleiding) voor het kunnen uitvoeren van een huiszoeking om de nodige toestemming van de RC te krijgen om de huiszoeking te verrichten;
- het voorafgaand aan de huiszoeking voldoende informatie te vergaren en een risicoanalyse uitvoeren om de aspecten die een risico kunnen vormen in kaart te brengen; en
- het opstellen van een gedetailleerd plan van aanpak.

3.1.1. Aanleiding en aanvraag huiszoeking

Wanneer de opsporingsambtenaren van het KPC, de LrC en het RST in een onderzoek de verdenking krijgen dat bij een plaats voor inbeslagneming vatbare voorwerpen aanwezig zijn, maken zij in overleg met de OvJ een proces-verbaal tot aanvraag huiszoeking op. In dat proces-verbaal wordt de reden voor en de noodzaak van de huiszoeking onderbouwd. Daarin wordt onder meer aangegeven op grond waarvan de opsporingsinstantie denkt dat voor inbeslagneming vatbare voorwerpen in het pand aanwezig zijn.

Vordering en machtiging voor het verrichten van huiszoeking

Op basis van het proces-verbaal aanvraag huiszoeking maakt de OvJ een vordering huiszoeking op met daarin informatie over de te verrichten huiszoeking en verstrekt deze aan de RC. De RC toetst de vordering en neemt de beslissing of de huiszoeking wel of niet kan plaatsvinden.

Huiszoeking op grond van het WvSv vindt slechts plaats na een vordering daartoe aan de RC (artikel 137 WvSv). Als de RC daarmee instemt, verleent hij machtiging tot het verrichten van huiszoeking zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner (artikel 155, eerste lid WvSv). De datum van de uitvoering van de huiszoeking wordt vervolgens in overleg met de RC, de OvJ en het opsporingsteam gepland.

Uitzondering op de vereiste van machtiging door de RC

Zoals reeds vermeld in paragraaf 2.1, hebben de ambtenaren, genoemd in artikel 184 van het WvSv, op basis van de Opiumlandsverordening of de Vuurwapenverordening toegang tot alle plaatsen waar zij redelijkerwijs vermoeden dat vuurwapens, munitie of verboden middelen aanwezig zijn.

Als die plaats een woning is, treden genoemde ambtenaren zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner binnen met een algemene of bijzondere schriftelijke last van de OvJ of een bijzondere schriftelijke last van een hulpOvJ (artikel 13 Vuurwapenverordening en artikel 9a Opiumlandsverordening).

3.1.2. Informatie vergaring en risicoanalyse

Uit het onderzoek blijkt dat voordat een huiszoeking plaatsvindt, de panden waarin huiszoeking moet worden verricht en de omgeving daarvan door de opsporingsorganisaties worden verkend. Tijdens de voorverkenning identificeren en evalueren de opsporingsorganisaties de mogelijke risico's om de veiligheid van de personen die de huiszoeking gaan verrichten te borgen. Ook wordt vastgesteld of het adres het juiste adres is waar de huiszoeking moet plaatsvinden. Er wordt nagegaan welke personen tijdens de huiszoeking aanwezig zullen of kunnen zijn.

Volgens de geïnterviewden wordt in de voorbereidingsfase van de huiszoeking de nadruk gelegd op het voorkomen van vergissingen. Het onderzoek van communicatiemiddelen (waaronder telefoontap en opname vertrouwelijke communicatie), alsmede inzet van het observatieteam kunnen worden gebruikt ter voorkoming dat de huiszoeking bij een verkeerd adres wordt verricht. Via onder andere open bronnen en het bevolkingsregister wordt nagegaan wie op het adres ingeschreven staan. De opsporingsinstanties proberen overigens via open bronnen zoveel mogelijk ondersteunende informatie te verkrijgen.

3.1.3. Plan van aanpak (draaiboek en taakverdeling)

Het plan van aanpak voor elke huiszoeking bestaat uit een draaiboek en een taakverdeling.

Draaiboek

Medewerkers van de onderzoeksteams van de verschillende opsporingsinstanties maken onder leiding van een hulpOvJ of een teamleider een draaiboek op. In het draaiboek staat verschillende informatie opgenomen die betrekking heeft op de te verrichten huiszoeking, zoals een beschrijving van het strafbare feit, de verdenking, eventuele verdachten, voorwerpen die in beslag moeten worden genomen. Voorts wordt in het draaiboek de taakverdeling opgenomen, namelijk ten aanzien van de RC, OvJ, hulpOvJ, pand coördinator, notulist en zoekers. Het draaiboek is derhalve een interne handleiding waarin tot in details beschreven staat wat er moet gebeuren, waar, wie welke taken heeft, de wijze waarop en welke middelen ingezet worden om het doel, te weten de huiszoeking ter inbeslagneming te bereiken. De inhoud van het draaiboek wordt met de OvJ afgestemd.

Het draaiboek wordt bij de briefing, die kort voor de huiszoeking plaatsvindt, uitgereikt aan de hulpOvJ. Het streven is om zo min mogelijk informatie van tevoren te delen, om te voorkomen dat informatie wordt gelekt. Het draaiboek wordt besproken. Echter als er bij meerdere panden een huiszoeking wordt verricht, moeten verschillende hulpOvJ's van het KPC worden ingezet. In een dergelijk geval kan het noodzakelijk zijn dat een briefing tijdig wordt gehouden met alle hulpOvJ's en pandcoördinatoren.

Taakverdeling pand coördinator en notulist

Voor het verrichten van een huiszoeking wordt altijd een rechercheur aangewezen als pand coördinator. De primaire taak van de pand coördinator is om er ervoor te zorgen dat de huiszoeking geordend en vlot verloopt. De pand coördinator zorgt ervoor dat de huiszoeking niet onnodig wordt onderbroken, dat er gecoördineerd wordt gewerkt en dat de huiszoeking tijdig wordt afgerond zodat de rechercheurs niet onnodig lang in het pand blijven.

Elk pand waar huiszoeking wordt verricht heeft een notulist. De notulist is belast met het noteren van de volgende bijzonderheden:

- het tijdstip van aanvang en sluiting van de huiszoeking;

- de namen en functie van de aanwezigen;
- een uitgebreide, nauwkeurige opsomming en omschrijving van alle voorwerpen die in beslag zijn genomen;
- de plaats waar de voorwerpen zijn gevonden.

Behalve de notulist, maakt ook de griffier van de RC, die vaak bij de huiszoeken aanwezig is, aantekeningen van het tijdstip waarop de huiszoeking begint en wordt gesloten.

Er wordt ook afgesproken welke opsporingsambtenaren in het pand zullen zoeken, de zogenaamde *zoekers*. Ook wordt er een verdeling van de zoekers over het pand gemaakt: welke rechercheur welke ruimte in het pand moet doorzoeken en welke rechercheur toezicht moet houden op de huiszoeking.

Uitzondering op de vereiste van het opstellen van een gedetailleerd plan van aanpak

In gevallen waarin een spoedhuiszoeking wordt verricht op grond van artikel 122 van het Wetboek van Strafvordering, dan wel een niet-geplande huiszoeking op basis van de Opiumlandsverordening of de Vuurwapenverordening, wordt vanwege het spoedeisende karakter afgezien van het opstellen van een plan van aanpak.

3.2. Uitvoering

Tijdens de huiszoeking moeten de opsporingsambtenaren zorgvuldig te werk gaan.

Bij het verrichten van de huiszoeking moeten de (wettelijke) regels en procedures worden nageleefd.

Bij de uitvoering van een huiszoeking is het essentieel dat de opsporingsdiensten interne en externe ondersteuning krijgen om expertise en (technische) middelen, waarover zij mogelijk niet beschikken, te kunnen inzetten.

3.2.1. (Wettelijke) regels en procedures

Leiding huiszoeking (artikel 138, eerste lid WvSv)

Geplande huiszoeken op grond van het WvSv vinden plaats onder leiding van de RC en zoveel mogelijk in tegenwoordigheid van de OvJ. Deze functionarissen monitoren en zorgen ervoor dat de wettelijke procedures worden nageleefd. In geval van een ongeplande huiszoeking op grond van de Opiumlandsverordening of de Vuurwapenverordening is er altijd een OvJ dan wel hulpOvJ aanwezig, om de rechtmatigheid van de huiszoeking te waarborgen.

Machtiging (artikel 155 WvSv)

Ten aanzien van het machtigingsvereiste wordt de volgende procedure gehanteerd. Wanneer een huiszoeking moet worden verricht, verstrekt de RC vrijwel altijd een schriftelijke “machtiging tot binnentreden in een woning” zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner. Indien spoed dit vereist, zal de RC een mondelinge machtiging tot het doen van huiszoeking afgeven. Dat deze mondelinge machtiging is afgegeven door de RC, wordt dan vermeld in het later door de RC op te maken proces-verbaal huiszoeking. Voor het geval dat de RC niet aanwezig is bij de huiszoeking, en bij de opsporingsambtenaren belast met de huiszoeking het vermoeden rijst dat er in de woning goederen

aanwezig zijn die betrekking hebben op een ander strafbaar feit, verzoeken zij om de machtiging uit te breiden. In een dergelijk geval wordt de situatie bevroren in afwachting van de komst van de RC, of van diens mondelinge machtiging.

Veiligheidsmaatregelen bij aankomst

Bij aankomst bij het pand waarin de huiszoeking zal plaatsvinden gaan doorgaans eerst de opsporingsambtenaren het pand binnen. De situatie wordt bevroren ter voorkoming van het wegmaken van sporen en om de veiligheid te garanderen (artikel 165, tweede lid WvSv). De bevroering van de situatie kan bijvoorbeeld inhouden dat aanwezigen in de plaats waar de huiszoeking wordt gehouden, zich gedurende de huiszoeking niet mogen verplaatsen. Past nadat de situatie is bevroren en veilig is gesteld, betreedt de RC de plaats. Bevroering duurt voort tot het moment dat de RC de huiszoeking start. In het geval dat huiszoeking moet worden verricht bij een vuurwapengevaarlijke verdachte, gaat het arrestatieteam van het KPC als eerste naar binnen om de verdachte aan te houden. Pas daarna gaan de opsporingsambtenaren naar binnen en als laatste de RC om de huiszoeking te openen.

Uitlevering van inbeslagneming vatbare voorwerpen (artikel 123 WvSv)

Uit het onderzoek blijkt dat als er bijvoorbeeld in een kantoor huiszoeking moet worden verricht om een dossier in beslag te nemen, bij aankomst meestal aan de aanwezige(n) wordt gevraagd het dossier aan de opsporingsambtenaren te overhandigen zodat er geen huiszoeking hoeft plaats te vinden.

Bevoegdheid RC, OvJ en hulpOvJ

De RC heeft de leiding bij de huiszoeking. Bij binnenkomst legitimeert de RC zich, geeft hij aan waarvoor hij in het pand aanwezig is en opent de huiszoeking. De RC vraagt aan de bewoner(s) of er vuurwapens, verdovende middelen of grote contante geldbedragen, sieraden en/of geheimhouderstukken in het pand aanwezig zijn. De machtiging huiszoeking wordt afgegeven aan de bewoner(s) of achtergelaten als de bewoner niet aanwezig is. De RC verzoekt aan de bewoner om de voortgang van het onderzoek niet te verstoren. Ook zorgt de RC voor het nemen van eventuele ordemaatregelen. Dit is het geval bijvoorbeeld als er minderjarige kinderen in de plaats waar de huiszoeking wordt gehouden, aanwezig zijn en ze bijvoorbeeld naar school moeten worden gebracht.

De RC beslist op voordracht van het onderzoeksteam en/of de OvJ wat er uiteindelijk in beslag wordt genomen.

Indien er bij het verrichten van huiszoeking bij bijvoorbeeld een notaris, een advocaat of een priester geheimhouderstukken worden aangetroffen is het kennis nemen van de inhoud, de selectie en/of de beoordeling uitsluitend voorbehouden aan de RC. Digitaal beslag wordt eerst onder verantwoordelijkheid van de RC gecheckt op geheimhouderstukken. Als de RC daartoe besluit, wordt het daarna vrijgegeven aan het onderzoeksteam.

Aanwezigheid RC, OvJ, hulpOvJ in geval huiszoekingen bij verschillende panden plaatsvindt

Als er op meerdere adressen een huiszoeking moet plaatsvinden, opent de RC de huiszoekingen één voor één en sluit deze na afloop ook één voor één. Terwijl de RC bij een pand een huiszoeking opent, gaat een hulpOvJ in bezit van een afschrift van de machtiging, naar het volgende pand. Betrokken hulpOvJ betreedt dit pand en bevriest de situatie in afwachting van de RC.

Wanneer de RC een pand verlaat, blijft in elk geval een hulpOvJ ter plaatse. De hulpOvJ is dan bij dat pand verantwoordelijk voor de huiszoeking. De zaaksOvJ is ambulant, hij gaat samen met de RC naar eventuele andere panden waar huiszoekingen moeten worden geopend.

RC verlaat de huiszoeking vroegtijdig

Als de RC niet langer bij de huiszoeking aanwezig kan zijn of als er simultaan op meerdere plaatsen huiszoekingen worden verricht, wordt door de (hulp)OvJ telefonisch met de RC gecommuniceerd met betrekking tot inbeslaggenomen voorwerpen. Het komt soms voor dat de RC naar het pand teruggaat om kennis te nemen van de in beslag genomen voorwerpen. De RC sluit dan de huiszoeking ter plaatse.

Bijstand raadsman (artikel 126, derde lid WvSv)

Uit het onderzoek blijkt dat justitie de gelegenheid geeft aan bewoners om bijstand te krijgen van een raadsman tijdens de huiszoeking. Deze mogelijkheid wordt uitdrukkelijk aan de bewoner vermeld bij het binnentreden. De raadsman heeft dan de mogelijkheid om kennis te nemen of alles volgens de wet verloopt.

Spoedhuiszoeking (artikel 122 WvSv)

Voorts blijkt dat soms spoedhuiszoekingen worden verricht. Een dergelijk geval doet zich voor als de komst van de RC niet kan worden afgewacht. De RC verleent dan op vordering van de OvJ mondeling toestemming voor het verrichten van de huiszoeking buiten zijn aanwezigheid. In een dergelijk geval opent de OvJ of hulpOvJ de huiszoeking.

Er zijn ook situaties waarbij niet kan worden afgewacht om de RC te bellen, en de OvJ of de hulpOvJ direct kunnen overgaan tot huiszoeking (artikel 155, vierde lid WvSv). Er wordt vervolgens zo spoedig mogelijk contact opgenomen met de RC.

Aantreffen andere illegale voorwerpen tijdens huiszoeking

Als opsporingsambtenaren verdovende middelen of een vuurwapen aantreffen bij een huiszoeking ter inbeslagneming van andere voorwerpen, nemen zij deze altijd in beslag.

3.2.2. Ondersteuning

In de praktijk komt het voor dat expertise en de inzet van bepaalde middelen nodig is tijdens een huiszoeking om voorwerpen die vatbaar zijn voor inbeslagneming veilig te stellen. Expertise en middelen worden gevraagd dan wel ingezet afhankelijk van het voorwerp dat in beslag moet worden genomen. In de praktijk roepen de opsporingsorganisaties de hulp in van partners zoals, het KPC de Douane, het RST, de Kustwacht, de Koninklijke Marechaussee en de Koninklijke Marine om hierin ondersteuning te krijgen.

Hierna volgen enkele gevallen waarbij tijdens een huiszoeking een beroep wordt gedaan op bepaalde partners voor ondersteuning. Als naar drugs wordt gezocht, worden de drugshonden van de Douane ingezet. De Douane verleent ook ondersteuning aan de opsporingsdiensten als huiszoeking plaatsvindt bij zogenaamde 'douanegebieden' zoals het vliegveld en de containerhaven. De Douane beschikt over apparatuur/scanners voor het zoeken naar verborgen compartimenten. Ook beschikt zij over drugshonden zoeken.

Het KPC wordt bij grote onderzoeken ondersteund met middelen en met expertise door het zogeheten Advanced of Intermediair *Search Team* van de Koninklijke Marine (Defensie). Dat is met name het geval bij drugszaken. De ondersteuning van het '*Search Team*' wordt geregeld via het Koninkrijk door de HOvJ.

Het *Search Team* is gespecialiseerd en ervaren in het zoeken zowel in panden als op terreinen. De medewerkers van het *Search Team* zijn echter niet permanent op Curaçao aanwezig. De aansturing van dit team bij een huiszoeking gebeurt door één van de unithoofden van het KPC. Hij informeert de commandant over de huiszoeking en op zijn beurt informeert de commandant degenen die bij de huiszoeking zijn betrokken over wat er gaat gebeuren.

Voor het veiligstellen van digitale gegevensdragers worden digitale experts van het KPC (Team Digitaal), het RST of de Koninklijke Marechaussee ingezet. In de praktijk wordt vaker een beroep gedaan op het Team Digitaal van KPC om hierin te ondersteunen.

Bij strafzaken waar tegelijkertijd een ontnemingsprocedure loopt, gaat soms ook een financieel expert/het Financieel Team van het KPC mee naar de huiszoeking om geld en waardevolle goederen voorwerpen in beslag te nemen. Het Team Forensische Ondersteuning van het KPC zorgt voor het maken van foto's van de inbeslaggenomen voorwerpen. Als dit team niet bij de huiszoeking aanwezig is, maken de aanwezige rechercheurs zelf de nodige foto's.

Er is ook een team 'Taak accenthouders doorzoeken' (TADO) dat het KPC ondersteunt bij huiszoeken. Dit team valt onder het RST en bestaat uit specialistische zoekers die uitgerust zijn met speciale apparatuur. De leden van het team hebben daartoe een opleiding gevolgd. Het team werkt zo nodig samen met de Douane.

Er wordt ook ondersteuning geboden om de veiligheid te borgen. De handhavingsteams van het KPC worden bij huiszoeken ingezet voor de zichtbaarheid van (geüniformeerde) politie. Het Aanhoudingsteams van het KPC wordt ook ingezet bijvoorbeeld in geval er gevaarlijke honden of vuurwapens aanwezig zijn bij de plaats waar de huiszoeking wordt gehouden. Het arrestatieteam van het KPC zorgt in dergelijke gevallen voor fixatie van de honden en veiligstellen van de vuurwapens. Wanneer het doel van een huiszoeking de inbeslagneming van verdovende middelen is, gaat het arrestatieteam doorgaans als eerste het pand binnen om de situatie veilig te stellen.

In het kader van de ondersteuning tijdens huiszoeken ervaren alle opsporingsinstanties, inclusief het OM en de RC, de samenwerking als optimaal. Als bijvoorbeeld de expertise van deskundigen nodig is om aangetroffen risicovolle goederen of bijzondere sporen veilig te stellen, worden de betreffende deskundigen ingeschakeld. Indien het explosieven betreft wordt de Koninklijke Marine ingeschakeld.

3.3. Afhandeling

De afhandeling is het proces dat plaatsvindt nadat een huiszoeking heeft plaatsgevonden. Het doel van dit proces is het vastleggen van feiten die relevant zijn voor de behandeling en beoordeling door de rechter. Deze feiten zijn onder meer:

- de vermelding van hetgeen in de binnengetreden plaats is verricht of overigens is voorgevallen, in een schriftelijk verslag (artikel 163 WvSv).
- de inventarisatie en het documenteren van de inbeslaggenomen voorwerpen.
- de afhandeling van de schade ontstaan vanwege de huiszoeking.

Ten einde de procedures te verbeteren is het aanbevolen om na elke huiszoeking een evaluatie te doen van de procedures en afspraken. Hiervoor is het onder meer noodzakelijk dat na elke huiszoeking een debriefing wordt gehouden waarin deze evaluatie plaatsvindt en zonodig nieuwe afspraken worden gemaakt.

3.3.1. Schriftelijk verslag (artikel 163 WvSv)

Uit het onderzoek blijkt dat de notulist of de griffier binnen tweemaal vierentwintig uren na afloop van de huiszoeking een verslag opstelt waarvan een afschrift en een 'lijst van inbeslaggenomen voorwerpen' aan de bewoner wordt uitgereikt (artikel 163, derde lid WvSv). Uit het onderzoek blijkt dat in geval de huiszoeking door het RST is verricht, het proces-verbaal 'verslag binnentreden' door de griffier en of de RC of door de pand-coördinator in samenspraak met de hulpOvJ binnen tweemaal vierentwintig uren na afloop van de huiszoeking wordt opmaakt. Een afschrift van dit verslag en een 'lijst van inbeslaggenomen voorwerpen' wordt aan de bewoner uitgereikt. De notulisten hanteren dezelfde procedure in het geval de huiszoeking door de overige opsporingsteams wordt uitgevoerd. Het verslag van de huiszoeking maakt, zo blijkt uit het onderzoek, deel uit van het strafdossier.

3.3.2. Inventarisatie en documentatie inbeslaggenomen voorwerpen

De notulist codeert de inbeslaggenomen voorwerpen. Als er digitale informatiedragers in beslag zijn genomen, worden deze ter uitlezing na de huiszoeking aan het RST overhandigd. Ordners met documenten worden gecodeerd en voorzien van een korte omschrijving van de inhoud. Nadat de LrC klaar is met de inbeslaggenomen voorwerpen wordt toestemming van de OvJ gevraagd om deze terug te geven aan degene onder wie ze in beslag zijn genomen. De voorwerpen kunnen dan worden teruggebracht of, zoals in de praktijk meestal gebeurt, aan betrokkene wordt verzocht om deze af te komen halen bij de LrC. Bij het overhandigen van de inbeslaggenomen voorwerpen moet de ontvanger tekenen voor ontvangst.

Volgens geïnterviewden van het KPC worden speciale plastic zakken gebruikt voor het inpakken van de inbeslaggenomen voorwerpen. Op de zakken worden etiketten geplakt met daarop de datum en plaats waar het voorwerp in beslag is genomen. Het inbeslaggenomen voorwerp wordt omschreven, waarbij onder meer het merk en de kleur ervan worden vermeld, evenals het huiszoekingsnummer. Op de plattegrond van de plaats waar de huiszoeking is gehouden, wordt vermeld waar het voorwerp in beslag is genomen.

Volgens de geïnterviewden van het RST, wordt digitaal beslag vrijgegeven aan het onderzoeksteam, indien de RC daartoe besluit. Als tijdens de huiszoeking een voorwerp in beslag wordt genomen waarvan de eigenaar onderbouwd kan aangeven dat hij/zij deze dringend nodig heeft, bijvoorbeeld een telefoon, dan wordt indien mogelijk en wenselijk dit voorwerp na de huiszoeking met voorrang onderzocht zodat deze zo snel mogelijk kan worden teruggegeven aan de eigenaar.

Uit het onderzoek blijkt dat voorwerpen die in beslag zijn genomen, maar niet relevant blijken voor het onderzoek, na de huiszoeking door de opsporingsinstanties worden teruggegeven aan de bewoners.

3.3.3. Schade

Alle betrokkenen houden bij het binnentreden rekening met het proportionaliteitsbeginsel als schade moet worden aangericht.

Als er tijdens een huiszoeking schade wordt aangericht, wordt, zo blijkt uit het onderzoek, de pand coördinator, evenals de RC en de OvJ in kennis gesteld. De notulist maakt een notitie van het voorval. Er wordt een proces-verbaal opgemaakt en ook de Minister van Justitie wordt op de hoogte daarvan gesteld. Mocht blijken dat onnodig schade is toegebracht of dat niet proportioneel is gehandeld, dan wordt via het Ministerie van Financiën de schade vergoed. Als de rechercheurs de indicatie hebben dat achter een holle muur voorwerpen verscholen zijn, die van belang kunnen zijn voor het onderzoek, wordt de muur of worden de wanden doorbroken om de voorwerpen in beslag te nemen. In een dergelijk geval wordt de schade niet vergoed.

Volgens geïnterviewden van het RST worden doorgaans over de wijze van betreden en het eventueel aanbrengen van schade voorafgaand aan de huiszoeking al afspraken gemaakt met de RC. Daarbij wordt rekening gehouden met het proportionaliteitsbeginsel. De minst ingrijpende ingreep moet worden ingezet om binnen te komen. De RC geeft dan toestemming voor het verrichten van de handelingen. Als er schade is aangebracht om binnen te treden, worden foto's van de schade gemaakt. Het Openbaar Ministerie handelt, volgens de geïnterviewde van het RST, de schade af.

Volgens geïnterviewden van het KPC wordt in geval van rechtmatig binnentreden de aangerichte schade niet vergoed als voor inbeslagneming vatbare voorwerpen bij de huiszoeking zijn aangetroffen. Slechts wanneer geen voor inbeslagneming vatbare voorwerpen worden aangetroffen of in een verkeerd pand is binnengetreden wordt de schade vergoed. Dit wordt beaamd door geïnterviewden van de LrC.

3.3.4. Debriefing

Uit het onderzoek blijkt dat na de huiszoeking altijd een operationele debriefing plaatsvindt in het team van rechercheurs dat de huiszoeking heeft verricht, waarbij de huiszoeking wordt geëvalueerd. Het kan voorkomen dat de RC en/of griffier van de RC en een OvJ en/of een parketsecretaris bij de debriefing aanwezig is/zijn.

4. Analyse en beantwoording deelvragen en onderzoeksvraag

4.1. Analyse

4.1.1. Voorbereiding

Aanleiding

De Raad is van oordeel dat de opsporingsorganisaties voldoen aan de vereisten om de grondslag voor het verrichten van huiszoeking vast te leggen, omdat een *proces-verbaal aanvraag huiszoeking* wordt opgesteld om het verrichten van huiszoeking aan de RC te vorderen. Huiszoekingen vinden conform het WvSv pas plaats nadat de RC een machtiging daartoe heeft verleend.

Informatie vergaring en risicoanalyse

Door het vergaren van voldoende informatie en het uitvoeren van een risicoanalyse voorafgaand aan een huiszoeking zorgen de opsporingsorganisaties ervoor dat de huiszoeking op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier wordt uitgevoerd. Door voldoende informatie te verzamelen over de plaats, de betrokken personen en mogelijke risico's, zijn de betrokken opsporingsorganisaties beter voorbereid en kunnen zij de juiste maatregelen nemen om de veiligheid van alle betrokkenen te waarborgen. De Raad vindt het positief dat alle opsporingsinstanties relevante informatie verzamelen voor de huiszoeking. Daarnaast kan, naar het oordeel van de Raad, een risicoanalyse de kans op onvoorziene complicaties tijdens de huiszoeking minimaliseren. Het vergaren van voldoende informatie en het uitvoeren van een risicoanalyse is daarom volgens de Raad van essentieel belang om een succesvolle en rechtmatige huiszoeking te garanderen.

Plan van aanpak

Het stemt de Raad tevreden dat alle opsporingsorganisaties een plan van aanpak opmaken met daarin onder meer een taakverdeling van de betrokken opsporingsambtenaren. Het hanteren van een plan van aanpak bevordert de effectiviteit en professionaliteit omdat ervoor wordt gezorgd dat eenieder goed voorbereid en geïnformeerd is. Het bevordert ook de communicatie, de veiligheid en voorkomt verwarring tijdens de huiszoeking.

4.1.2. Uitvoering

(Wettelijke) regels en procedures

De Raad is van oordeel dat de wettelijke regels in acht worden genomen bij het verrichten van huiszoekingen. Immers wordt, onder meer, de huiszoeking verricht onder leiding van een RC in aanwezigheid van een OvJ. Voordat de plaats doorzocht wordt, wordt voor de uitlevering van inbeslagneming vatbare voorwerpen gevraagd en wordt de bewoner in de gelegenheid gesteld om bijstand te krijgen van een raadsman.

De Raad is ook positief dat procedures worden gehanteerd om de transparantie, de rechtmatigheid en de veiligheid te borgen. Een RC, een OvJ en of een hulpOvJ is altijd bij de huiszoekingen aanwezig om te zorgen dat de wettelijke regels in acht worden genomen. Alle handelingen gebeuren in overleg met betrokken RC dan wel de OvJ en of de hulpOvJ. Voorts wordt voor de veiligheid gezorgd, onder meer, door het inzetten van het arrestatieteam van het KPC.

Ondersteuning

De Raad vindt het voorts positief dat het gebrek aan middelen waarmee de lokale opsporingsorganisaties te kampen hebben opgevangen kan worden door de goede samenwerking tussen de betrokken organisaties.

De Raad is zich ervan bewust dat het KPC zich daadwerkelijk inspent en dat de uitvoering van huiszoekingsprocedures in overeenstemming is met de geldende normen. Tevens onderkent de Raad dat organisaties op enig moment behoefte kunnen hebben aan ondersteuning. Niettemin is de Raad van oordeel dat het KPC voor zoveel mogelijk over zijn eigen middelen moet beschikken ten einde als een volwaardig en professioneel politiekorps te kunnen functioneren, zoals artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba dit voorschrijft. De Raad realiseert zich ook dat er inspanningen worden verricht door de minister om ervoor te zorgen dat het KPC zoveel mogelijk over eigen middelen kan beschikken. In wederhoor bevestigde de minister dat het ministerie van Justitie aanzienlijke investeringen in het korps heeft gedaan.

Om te functioneren als een volwaardig en professioneel politiekorps moeten de medewerkers van de lokale korpsen in de gelegenheid worden gesteld om cursussen te volgen om hun zoekingsvaardigheden aan te leren en te onderhouden.

Uit het onderzoek blijkt dat de samenwerking tussen de betrokken (opsporings)instanties als goed wordt ervaren. De Raad is hier verheugd over en vertrouwt erop dat deze goede samenwerking wordt voortgezet.

4.1.3. Afhandeling

Schriftelijk verslag

De Raad vindt het positief dat uit het onderzoek is komen vast te staan dat alle opsporingsinstanties hetgeen tijdens de huiszoeking is gebeurd, vastleggen in een proces-verbaal 'verslag van de huiszoeking'. Binnen tweemaal vierentwintig uur na de huiszoeking reiken de opsporingsinstanties een afschrift van dit proces-verbaal uit aan de bewoners.

Inventarisatie en documentatie inbeslaggenomen voorwerpen

Het is naar de mening van de Raad van belang en positief dat de betrokken organisaties exact vastleggen, wat in beslag is genomen en de beslaglijst ter hand stellen aan de bewoners.

Schade

De Raad constateert dat de opsporingsinstanties rekening houden met het proportionaliteitsbeginsel bij het aanrichten van schade om binnen te treden. Dit voorkomt onrechtvaardige of buitensporige acties.

Debriefing

De Raad is content met het feit dat de betrokken organisaties standaard een debriefing houden om de huiszoeking te evalueren. Door een huiszoeking te evalueren, kunnen de betrokken instanties leren van de ervaring, hun procedures verfijnen en mogelijke verbeterpunten identificeren. Dit helpt om toekomstige huiszoekingen efficiënter en effectiever te laten verlopen.

4.2. Beantwoording deelvragen en onderzoeksvraag

4.2.1. Deelvragen

In hoeverre gaat er een gedegen voorbereiding vooraf aan een huiszoeking?

De Raad concludeert dat huiszoeken grondig worden voorbereid.

In hoeverre wordt huiszoeking uitgevoerd volgens de (wettelijke) regels en procedures?

De Raad concludeert dat bij het uitvoeren van huiszoeken de betrokken opsporingsorganisaties de (wettelijke) regels en procedures nauwkeurig opvolgen.

Vindt de afhandeling van huiszoeking plaats conform vigerende (wettelijke) regels?

De afhandeling van huiszoeken vindt plaats conform vigerende (wettelijke) regels. Na de huiszoeking verstrekken de opsporingsinstanties het verslag van de huiszoeking en de lijst met inbeslaggenomen voorwerpen aan de bewoners. Inbeslaggenomen voorwerpen die niet relevant zijn voor het onderzoek worden na de huiszoeking teruggegeven aan de bewoners. Ook de schade die is opgetreden naar aanleiding van de huiszoeking wordt afgehandeld.

4.2.2. Centrale vraag

In welke mate bieden huiszoeken voldoende garanties om de rechten van betrokkenen te beschermen en de rechtmatigheid van de procedure te waarborgen?

De Raad concludeert dat huiszoeken conform vigerende wet- en regelgeving worden uitgevoerd.

5. Aanbeveling

De Raad doet de volgende aanbeveling aan de Minister van Justitie

Met betrekking tot het KPC en de LrC:

Draag zorg voor het aanbieden van cursussen en bijscholing aan de medewerkers van de lokale korpsen, zodat zij op professionele manier kunnen blijven zoeken.

